

rovne konference in katerih pravična rešitev je za nas življenjske važnosti; s tega stališča se opravičijo tudi omenjeni splošnostilizirani članki, katerih namen je poudariti naše simpatije do naroda, kateremu so v prvi vrsti namenjene informacije te revije — do Francozov. Kakor sem že omenil, so v listu i med sotrudniki i med informacijami zastopane vse tri kulturne skupine jugoslovanskega naroda, vendar nikakor ne tako, kakor bi mogoče mi z našega stališča lahko želeli, ker smo ravno mi Slovenci in Hrvatje v inozemstvu, posebno še v krogih antante, katerim so te vrstice namenjene, skoro popolnoma neznani. Ne mislim delati za to odgovornega uredništva lista ali vodstva »Lige«, to bi bilo popolnoma krivično. Prepričan sem namreč, da je krivda popolnoma, če ne pa vsaj po večini, na naši strani. Mi kot celota (izvzeti so seve redki posamezniki) se še vedno nismo vmislili prav v vlogo samostojnega, drugim enakopravnega naroda, ki ne pričakuje, da bodo drugi, čeprav bratje po krvi, storili zanj to, kar je dolžan vsak narod storiti sam: zavedati se svoje kulturne enakopravnosti in avtonomno, ne štedeč sredstev, samozavestno in velikopotezno stopiti pred svet. Skromnost je lepa reč, a na svojem mestu. Tudi med narodi poznamo sicer narode Hochstaplerje, ni pa vse hohštaplerstvo, kar služi povzdigi narodnega ugleda pred svetom. Podjetju, o katerem govorimo, manjka očitvidno slovenskih (tudi hrvaških!) sotrudnikov; če jim jih sami na lastne narodne stroške ne bomo nudili, nam jih ne bodo drugi iskali. To bo tem lažje sedaj, ko študira že nekaj naših ljudi v Franciji in ko imamo tudi v domovini že celo vrsto tega jezika zmožnih ljudi, od katerih marsikateri bi bil nedvomno pripravljen posvetiti svoje življenjsko delo ti smeri, samo življenjski obstanek v tujini bi mu bilo treba zagotoviti; a niti to bi ne bilo neobhodno; tudi iz domovine ima lahko stalne stike z uredništvom in ga zalaga z vsem potrebnim. Seveda ga je treba iz javnih sredstev postaviti v tak položaj, da se mu ne bo treba boriti za vsakdanji kruhek in bo brez težave velik del svojega časa in večino svojih moči sistematično lahko posvetil temu delu. Kulturnih sinekur nam je treba! To v mojih očeh ne pomeni korupcije — sevé če se na ta način podpirajo res zmožne in delavne moči! — in tozadevni izdatki bodo rodili narodu prej ali slej veliko vredne sadove. Dosedaj čitamo med sotrudniki samo enkrat ime vseuč. prof. **Žolgerja**, ki je napisal črtico o Slovincih, ki je prav splošna, a popolnoma zadošča za občo informacijo. Črtica se nahaja v št. 5.—6. (maj) 1919, str. 237 sl. in ima naslov »**Les Slovènes**«. Na začetku pisatelj kratko poudari važnost slovenskega ozemlja v političnem razvoju Evrope, ki napravlja iz vprašanja usode slovenskega naroda evropsko vprašanje prav prve vrste. V prvih dveh poglavjih riše pisatelj kratko zunanjo zgodovino Slovencev do velike vojne; v 3. riše vlogo Slovencev v boju proti Nemcem, posebno v svetovni vojni. V zadnjem poglavju se kratko pa prav izčrpno dotakne vprašanja naših novih meja napram Nemcem, Ogorom in Italijanom in zahteva, da se v našem vprašanju mirovna konferenca postavi strogo na Wilsonovo stališče. Žalibog, je to edini članek o Slovincih v ti reviji, ki nas ga ni treba bití sram. — Poleg tega je prinesla št. 1./2. na str. 40 prestavo Lovro Tomanove pesmi »O, Sava!«, ki jo je prevel neki L. A. Ker nimam originala pri roki, ne

morem soditi, koliko je vredna prestava sama na sebi, vendar sodeč po drugih prestavah posebno srbskih narodnih pesmi in jugoslovanskih himn, sklepam, da so vse te prestave le zasilne. Poleg tega bi se pa dalo v našem pesništvu najti še marsikaj, kar bi nas bolje predstavilo Francozom, če se je prav prevajavcu šlo bržkone za to, da poda kak pojav rodoljubne poezije, mogoče celo z jugoslovanskega in ne samo slovenskega stališča. — V št. 3.—4. str. 110 prinaša Victor Bérard v lepo napisanem sestavku »la pierre de Kossovo« francosko prestavo slovenske himne »Naprej zastava Slave!« Čeprav nas ta prestava nič prav posebno ne zadovolji (priznati pa moramo, da tudi slovensko besedilo himne ni ravno ua višku poezije), jo radi zanimivosti vendar navajamo našim čitateljem, da lahko sami primerjajo:

En avant, drapeau de la gloire!
Aux armes, enfants valeureux!
C'est au fusil qu'est la parole
pour le salut de la Patrie.

Que les armes de votre main
portent la mort à l'ennemi,
puisque c'est lui qui nous oblige
à sceller dans le juste sang
la liberté de notre peuple!

Les bras autour de notre cou,
la chère mère en priant nous disait,
et l'aimée en pleurant nous priaît:
»Reste mon fils! mon bien-aimé!»

Adieu, mère, adieu, bien-aimée!
Ma mère est la patrie;
mon aimée, c'est la gloire!
En avant, au combat pour elles!

En avant itd.

Da uredništvo samo čuti vrzel, ki jo povzroča pomanjkanje slovenskih sotrudnikov, nam dokazuje dejstvo, da je priobčilo v št. 9.—10. dopis iz Ljubljane iz peresa žurnalista Otona Moravca pod naslovom »le jour de Vid en Slovénie«, ki je v glavnem prevod uvodnika ljubljanske »Jugoslavije« na Vidov dan 1. 1919.

Izmed drugih člankov omenjam posebej samo dva, ki sta zmožna bliže zanimati čitatelje našega lista:

Prvi je govor Jovana Žujovića 10. jan. 1919 na slavnostnem večeru, ki ga je priredilo na čast jugoslovanskim vseučiliščnikom društvo »Rapprochement Universitaire« v Parizu. Govor je tiskan v št. 3.—4. str. 137 pod naslovom »Pour le rapprochement universitaire«. Po avstrijski in bulgarski invaziji v Srbijo je mnogo srbskih dijakov odšlo nadaljevat svoje študije na Francosko. Da se to vprašanje uredi, sta obe prizadeti vladi napravili dve takozvani »conventions scolaires«. Da se to metodično in sistematično izvrši, je bil izdelan obširen načrt, katerega osnovna misel je bila vzgoja srbske mladine v francoskem duhu, ne le v Franciji, ampak tudi doma v Srbiji; dalje priprava mladih francoskih in srbskih učenjakov za znanstveno delovanje v obeh prizadetih zemljah; organizacija francoske propagande v vseh jugoslovanskih zemljah ter jugoslovanske v Franciji. Sklenili so imenovati enega »attaché universitaire serbe« pri poslaništvu v